



PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 130/23

2023 m. rugsėjo 5 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-137/21 | *Parlamentas / Komisija (Vizos reikalavimo netaikymas Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams)*

Komisija neprivalėjo sustabdyti bevizio režimo Jungtinių Amerikos valstijų piliečiams dėl abipusiškumo principo nesilaikymo šiuo aspektu

Komisija turi politinę diskreciją nuspręsti dėl tokio sustabdymo galimybės, kai trečioji šalis vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taiko reikalavimą turėti vizą

Pagal Sąjungos teisę siekiama užtikrinti visišką abipusiškumą vizų klausimu. Taigi iš principo reikalavimas turėti vizą gali būti netaikomas tik tų trečiųjų šalių piliečiams, kurios šio reikalavimo netaiko visiems Sąjungos valstybių narių piliečiams. Vis dėlto tuo atveju, kai trečioji šalis, kurios piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą, tam tikru momentu nusprendžia vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taikyti reikalavimą turėti vizą, Komisija turi diskreciją nuspręsti, ar šio reikalavimo netaikymo sustabdymas yra pagrįstas. Taigi ji nėra automatiškai įpareigota sustabdyti bevizį režimą atitinkamos trečiosios šalies piliečiams. Teisingumo Teismas atmetė Europos Parlamento Komisijai pareikštą ieškinį dėl neveikimo. Parlamentas prašė konstatuoti, kad Komisija privalėjo laikinai sustabdyti reikalavimo turėti trumpalaikę vizą netaikymą Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams, nes ši šalis nustatė reikalavimą turėti vizą Bulgarijos, Kroatijos, Kipro ir Rumunijos piliečiams.

Klausimas, ar kirsdami valstybių narių išorės sienas trečiosios šalies piliečiai privalo turėti vizą, Sąjungos lygiu yra reglamentuotas vienodai. Sąjungos teisės aktų leidėjai, t. y. Europos Parlamentas ir Taryba, priėmė reglamentą¹, kuriame pateikti trečiųjų šalių, kurių piliečiai privalo turėti vizą, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams šis reikalavimas netaikomas, sąrašai.

Tuo atveju, jei viena iš trečiųjų šalių, kurių piliečiams netaikomas vizos reikalavimas, nusprendžia vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taikyti šį reikalavimą, reglamente numatytas „abipusiškumo mechanizmas“, sudarytas iš kelių etapų, kuris leidžia solidariai reaguoti Sąjungos lygiu. Kai kuriais aspektais pateikti atsaką deleguota Komisijai, pavyzdžiui, laikinai sustabdyti bevizį režimą.

Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams šis reikalavimas nebuvo taikomas. Vis dėlto ši trečioji šalis nustatė vizos reikalavimą Bulgarijos, Kroatijos, Kipro ir Rumunijos piliečiams, todėl 2020 m. spalio mėn. Parlamentas paragino Komisiją laikinai sustabdyti bevizį režimą (panašų raginimą Parlamentas jau buvo pateikęs 2017 m.). Parlamentas teigė, kad pagal reglamentą Komisija privalo tai padaryti. Komisija manė, kad šiame etape netinkama sustabdyti bevizį režimą, dėl kurio kilo ginčas, pirmiausia dėl žalingų politinių ir ekonominių pasekmių, kurių šis sustabdymas galėtų turėti Sąjungai. Todėl Parlamentas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme pareiškė Komisijai ieškinį dėl neveikimo.

¹ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 303, 2018, p. 39).

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismo didžioji kolegija atmetė Parlamento ieškinį.

Pagal reglamentą **Komisija neprivalo automatiškai sustabdyti bevizio režimo, šiuo klausimu ji turi politinę diskreciją**. Komisija turi atsižvelgti į tris kriterijus:

- Priemonių, kurių ėmėsi atitinkama valstybė narė, siekdama užtikrinti bevizį režimą su atitinkama trečiąja šalimi, rezultatus.
- Savo veiksmus, kurių ėmėsi su atitinkamos trečiosios šalies valdžios institucijomis, visų pirma politikos, ekonomikos ir prekybos srityse, kad būtų vėl taikomas arba įvestas bevizis režimas visiems valstybių narių piliečiams.
- Bevizio režimo sustabdymo pasekmes Sąjungos ir jos valstybių narių išorės santykiams su atitinkama trečiąja šalimi.

Teisingumo Teismas pažymėjo, kad prieš nuspręsdama nesustabdyti aptariamo bevizio režimo Komisija atsižvelgė į šiuos tris kriterijus. Kiek tai susiję su santykiais su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Komisija nurodė, kad bevizio režimo sustabdymas turėtų didelį neigiamą poveikį įvairiose politikos srityse ir sektoriuose.

Taigi Komisija neviršijo turimos diskrecijos, kai laikėsi nuomonės, kad neprivalo sustabdyti bevizio režimo Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams, todėl jai negali būti priekaištaujama dėl neveikimo.

PASTABA: Ieškinys dėl neveikimo leidžia tikrinti Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų neveikimo teisėtumą. Šį ieškinį galima pareikšti, tik jeigu atitinkama institucija buvo pirma paraginta imtis atitinkamų veiksmų. Pripažinus neveikimą neteisėtu ši institucija privalo imtis būtinų priemonių pažeidimui ištaisyti.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas ir jo santrauka](#) nuo sprendimo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

